

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2017-10-10

Er ref: Ku2017/01534/DISK
Vår ref: SFI-2017-1785-2

Remiss av betänkandet **Nästa steg? – Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)**

Stiftelsen Svenska Filminstitutet har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter angående rubricerade betänkande och har följande att anföra.

Filminstitutet har i uppdrag att aktivt verka för att den svenska filmpolitiken genomförs. Ett av filmpolitikens mål (se prop. 2015/16:132 *Mer film till fler - en sammanhållen filmpolitik*) är att jämställdhet och mångfald skall prägla filmområdet. I propositionen understryks att filmpolitiken skall skapa möjligheter för att en mångfald av röster får höras och att det samiska folkets och de nationella minoriteternas språk och kultur är en betydelsefull del av detta.

Filminstitutet delar utredningens bedömning i avsnitt 11.4.4 om vikten av förebilder och synlighet inom kulturen och att starka förebilder som syns inom t.ex. film och som tillhör nationella minoriteter ofta kan vara mer betydelsefulla för bilden av minoriteterna i majoritetssamhället än olika kunskapshöjande åtgärder. Ett exempel som omnämns i utredningen är filmen *Sameblod* regisserad av Amanda Kernell som mottagit produktionsstöd från Filminstitutet. Filmen har tagits emot väl såväl nationellt som internationellt och vunnit flera prestigefulla priser, bl.a. vid filmfestivalerna i Venedig och Toronto. Temat ses som universellt.

För att sprida kunskap om film och sätta in den i sitt sammanhang tar Filminstitutet fram filmhandledningar för användning i skolan. För filmen *Sameblod* har Filminstitutet tagit fram en filmhandledning som utgår från minoritetstemat och dessutom översatt den till sydsamiska. Filminstitutet planerar att lyfta fler filmer och filmhandledningar där Sveriges fem nationella minoriteter speglas. Enligt Skolverkets kunskapskrav är det lärarnas ansvar att eleverna får kunskap om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia. Filminstitutet menar att filmer och filmhandledningar där de nationella minoriteterna speglas kan bidra till såväl kunskap och måluppfyllelse som en stor konstnärlig upplevelse för både elever och lärare.

Under 2016 och 2017 har Filminstitutet genom en särskild satsning från regeringen fördelat stöd till projekt som ska utöka utbudet av barnfilm dubbade till samiska, meänkieli och romani chib. Inom ramen för satsningen har ett antal filmer för barn dubbats. Filmerna finns tillgängliga för biografvisning samt streaming. Projektet kommer att stärka utbudet av barnfilm på de nationella minoritetsspråken i Sverige. Filminstitutet följer noggrant genomförandet och utfallet, framför allt med fokus på hur de dubbade filmerna sprids och når sina målgrupper. Hittills har det funnits relativt få satsningar vad gäller tillgängliggörande av film på minoritetsspråk i Sverige. Erfarenheter från dessa projekt kan därför användas i framtida uppdrag inom området.

Även för Filminstitutets arbete med att digitalisera det svenska filmarvet är det filmpolitiska målet om mångfald prioriterat. Så har t.ex. filmer av Stig Wesslén digitaliserats. Wesslén är en av få filmare ur filmhistorien som skildrat samerna. Filmerna har visats i nydigitaliserat skick vid Arctic Light Film Festival i Kiruna. Filmerna finns tillgängliggjorda på www.filmarkivet.se.

Filminstitutet ser det som självklart att de nationella minoriteterna synliggörs och ställer sig bakom utredningens förslag att fler myndigheter bör ges i uppdrag att inkludera de nationella minoriteterna i sina uppdrag.

I sammanhanget vill Filminstitutet även understryka vikten av att minoriteter får berätta sina egna berättelser, och inte vara beroende av hur det etablerade majoritetssamhället tolkar minoritetsperspektivet. Ett exempel på hur detta skulle kunna åstadkommas är, som Filminstitutet återkommande poängterat i budgetunderlag till regeringen, att stöd bör ges till samiskt filmcentrum för att stödja utvecklingen av samisk filmkultur som startades av ett samiskt kulturcentrum i Kautokeino i Norge. Genom filmcentrumet samarbetar samer från Sverige, Norge och Finland. Ett samarbete med andra liknande organisationer över hela världen har snabbt etablerats. Hittills är det bara den norska regeringen som gett stöd till det samiska filmcentrumet, det är rimligt att även Sverige bidrar.

För Stiftelsen Svenska Filminstitutet

Anna Serner